

EDUKACJA SEKSUALNA

I. Antykoncepcja zapobiegająca aborcji

Barbara Płytycz

Zakład Immunobiologii Ewolucyjnej

Instytut Zoologii i Badań Biomedycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych

barbara.plytycz@uj.edu.pl

EDUKACJA ZDROWOTNA

Klasa IV szkoły podstawowej –
klasa III liceum

Prof. Zbigniew Izdebski

- profilaktyka związana ze zdrowiem psychicznym (radzenie sobie ze stresem)
- aktywność fizyczna
- prawidłowe odżywianie się (używki!)
- skuteczność szczepień ochronnych
- edukacja seksualna

			S T U D I A W Y Ż S Z E	
	klasa	wiek	M A T U R A	
LICEUM	IV	18-19		Genetyka, Ekologia
	III	17-18	Genetyka, Ekologia	Człowiek. Układ rozrodczy
	II	16-17	Człowiek. Układ rozrodczy	Rośliny, zwierzęta
	I	15-16	Biochemia, cytologia	Biochemia, cytologia
			PROGRAM PODSTAWOWY	PROGRAM ROZSZERZONY
			E G Z A M I N Ó S M O K L A S I S T Y	
SZKOŁA PODSTAWOWA	VIII	14-15	Genetyka, Ekologia	
	VII	13-14	CZŁOWIEK. Układ rozrodczy.	
	VI	12-13	Wirusy, bakterie, protisty, grzyby, rośliny, zwierzęta	
	V	11-12	Biochemia, Cytologia	
	IV	10-11	Przyroda	
	III	9-10		
	II	8-9		
	I	7-8		

SZCZEPINIE PRZECIW HPV

(Harald zur Hausen, NAGRODA NOBLA 2008)

HPV *Human Papilloma Virus*

(wirus brodawczaka)

2023: szczepionka dla dzieci 12-13-letnich (15%)

Nowotwory:

rak szyjki macicy

sromu

pochwy

prącia

odbytu

głowy i szyi

WROCŁAW – 72% zaszczepionych !!!

Każdego dnia sześć Polek dowiaduje się, że ma raka szyjki macicy, a cztery umierają z powodu tej choroby. **W 2021 roku odnotowano 2160 nowych przypadków raka szyjki macicy i 1647 zgonów.**

***Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody*
na zaszczepienie córki/syna* przeciw
onkogennym wariantom wirusa HPV,
które mogą być przyczyną nowotworów
genitaliów (*niepotrzebne skreślić).***

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

WIRUSOWE

HIV/AIDS

HPV

BAKTERYJNE

Kiła

Rzeżączka

Chlamydia

PROTISTY

Rzęsistkowica

Miłość Wierność Zaufanie

Czy wiesz, że statystycznie:

- na świecie, co 15 sekund, osoba pomiędzy 15. a 24. rokiem życia zakaża się wirusem HIV?
- w Polsce 2 osoby dziennie doświadczają się o swoim zakażeniu HIV?
- w Polsce prawie 60% osób zakażających się to osoby poniżej 30. roku życia?

Rodzina
razem przeciw AIDS

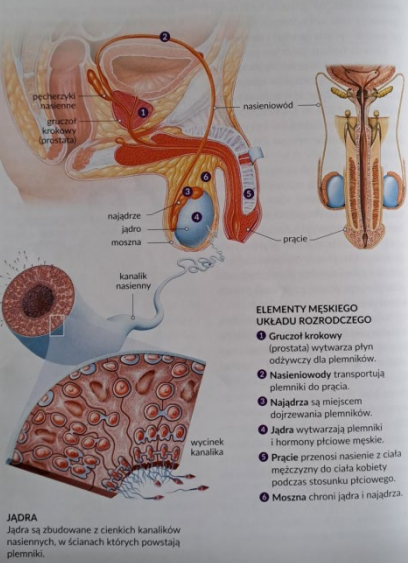
▲ W Polsce są prowadzone kampanie społeczne na rzecz zapobiegania zakażeniom HIV

SP KLASA 7 13-14 lat

SP Biologia 7. WSiP

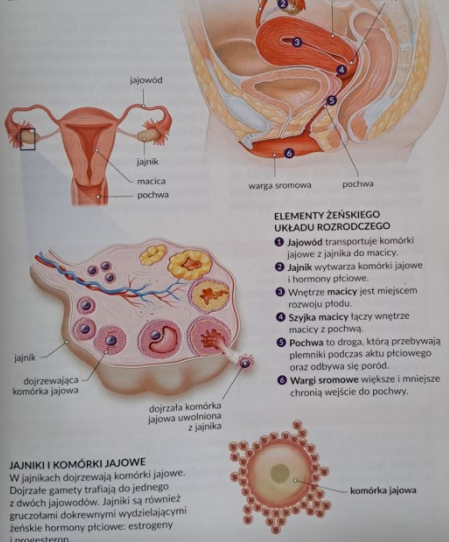
Układ rozrodczy męski

Do głównych zadań męskiego układu rozrodczego należy: wytwarzanie męskich komórek płciowych (plemników), produkowanie męskich hormonów płciowych, wprowadzenie plemników do dróg rodnych kobiety.

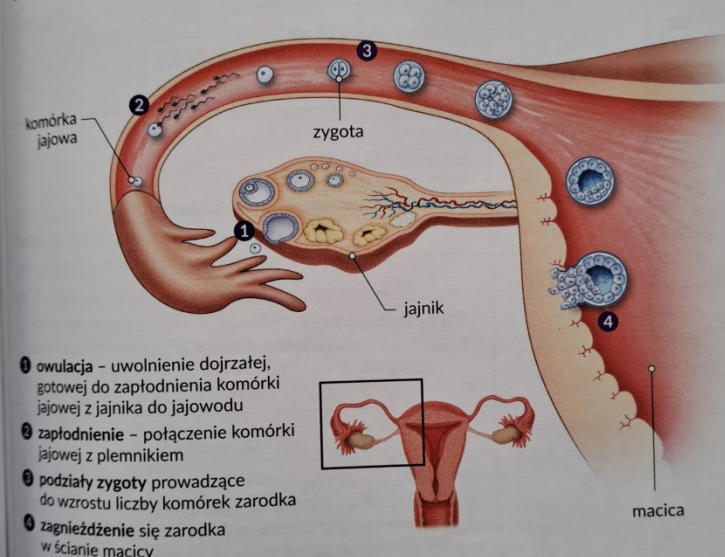

Układ rozrodczy żeński

Układ rozrodczy żeński pełni wiele funkcji związanych z rozmnażaniem: wytwarza komórki jajowe i hormony płciowe; jest miejscem zapłodnienia; w czasie ciąży odżywia i chroni zarodek; umożliwia poród.

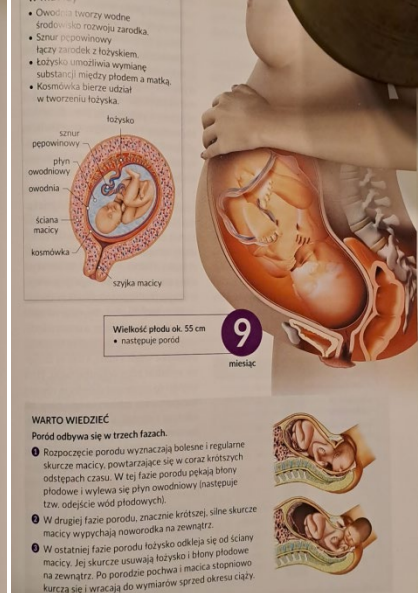
Rozwój zarodka od zapłodnienia do zagnieżdżenia się w ścianie macicy

Etapy życia płodowego człowieka

1 miesiąc	Wielkość zarodka 7 mm • początek formowania układu nerwowego i krwionośnego • tworzy się serce i zaczyna bić • pojawiają się zawiązki układu oddechowego • pojawiają się zawiązki kończyn
2 miesiąc	Wielkość zarodka 30 mm • wyodrębniają się mięśnie, dzięki czemu zarodek może się poruszać • wyodrębniają się jądra lub jajniki • rozpoczyna się kostnienie szkieletu
3 miesiąc	Wielkość płodu 70 mm • płód przybiera wygląd miniaturowego człowieka • kształtuje się twarz • pojawiają się ruchy oddechowe i odruch spania (sanie łokciami) • można rozpoznać płeć dziecka
4 miesiąc	Wielkość płodu 15 cm • wszystkie najważniejsze narządy są już ukształtowane
5 miesiąc	Wielkość płodu 25 cm • matka zaczyna czuć ruchy dziecka
6 miesiąc	Wielkość płodu 30 cm • uderzenia serca płodu można usłyszeć za pomocą słuchawki lekarskich
7 miesiąc	Wielkość płodu 37 cm • następuje szybki przyrost masy ciała
8 miesiąc	Wielkość płodu 50 cm • rozwój płodowy jest prawie zakończony • wszystkie narządy są gotowe do samodzielnego funkcjonowania

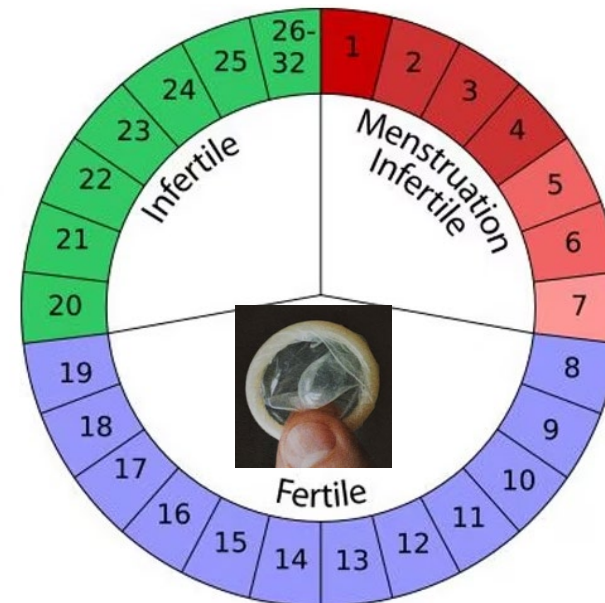
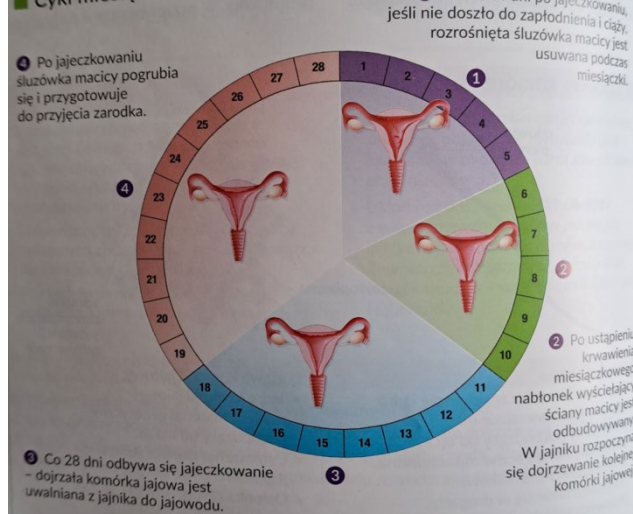
Dziecko podczas rozwoju w macicy

Drugi wnikiwania patogenów

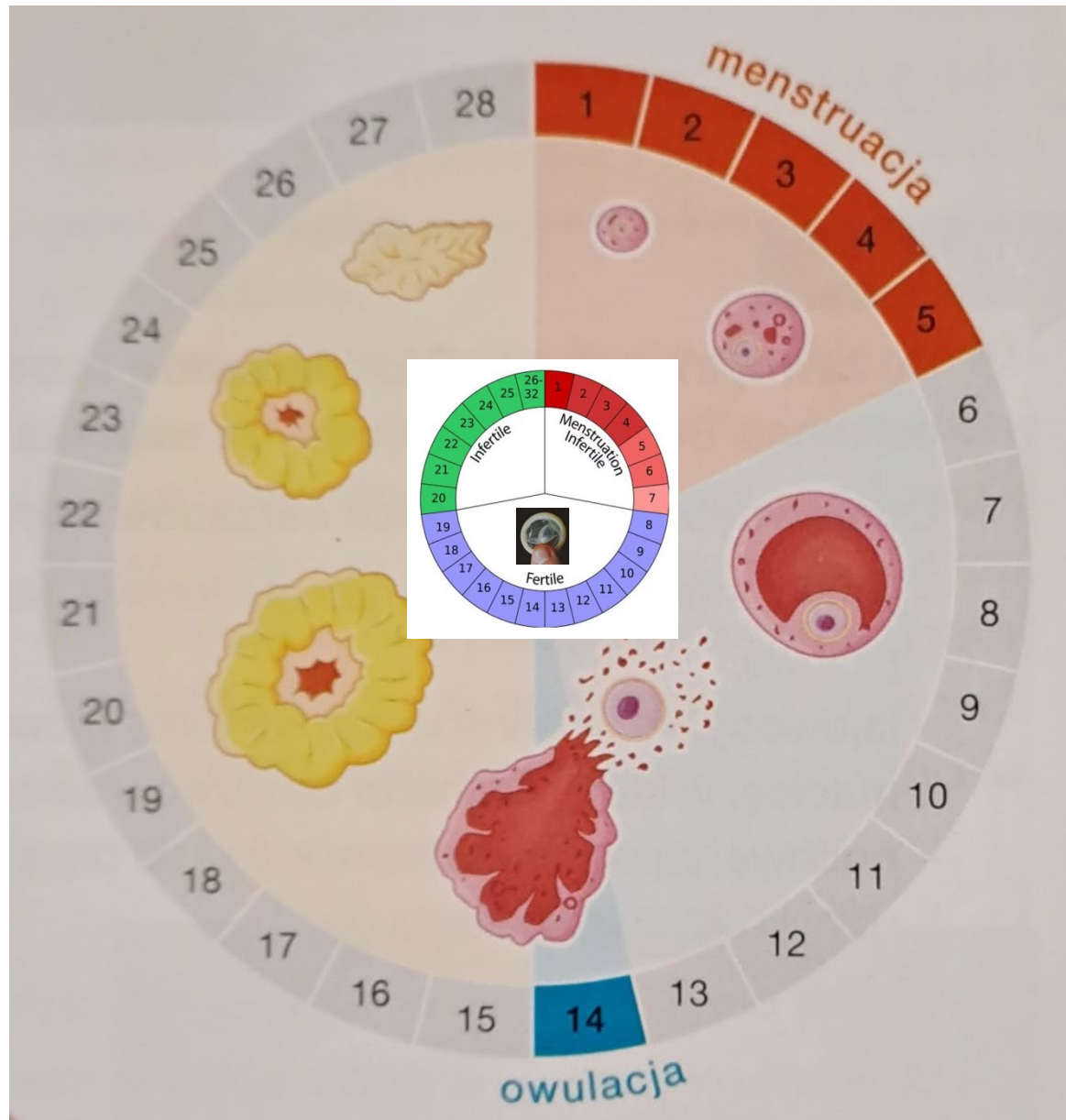

Cykl miesięczkowy

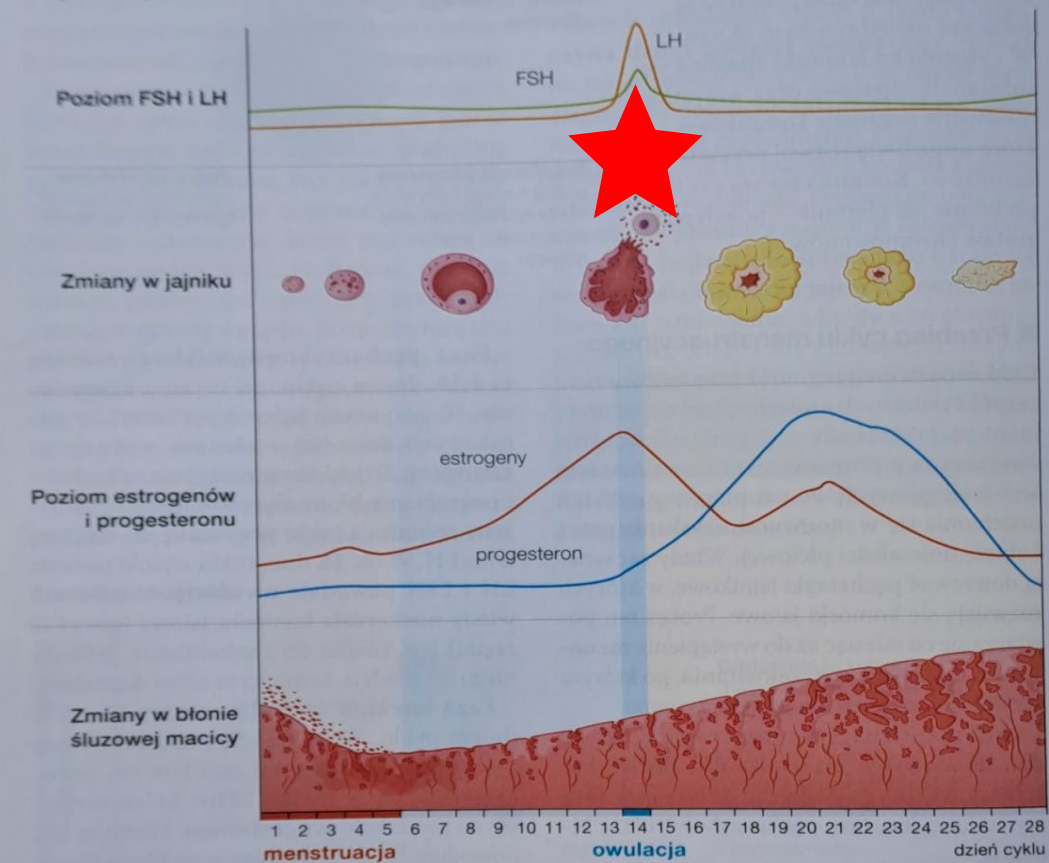
L/T KLASA 2 lub 3 (16-18 lat)

L/T Biologia na Czasie 2. Nowa Era.

Cykl menstruacyjny

Jak już wiesz, cykl menstruacyjny składa się z trzech faz, podczas których w ciele kobiety zachodzą liczne zmiany. Zmiany te możesz prześledzić na poniższym schemacie.

Faza menstruacyjna

(1.–ok. 5. dzień cyklu)

W fazie tej następuje:

- złuszczenie się błony śluzowej macicy, co powoduje krwawienie z dróg rodnych,
- wydzielanie FSH przez przysadkę, co pobudza pęcherzyk jajnikowy do dojrzewania.

Faza pęcherzykowa

(ok. 6.–14. dzień cyklu)

W fazie tej następuje:

- dojrzewanie pęcherzyka jajnikowego, który wytwarza estrogeny,
- pogrubienie błony śluzowej macicy oraz wydzielanie LH przez przysadkę,
- owulacja, wynikająca ze szczytowo wysokich poziomów FSH i LH.

Faza lutealna

(ok. 15.–28. dzień cyklu)

W fazie tej następuje:

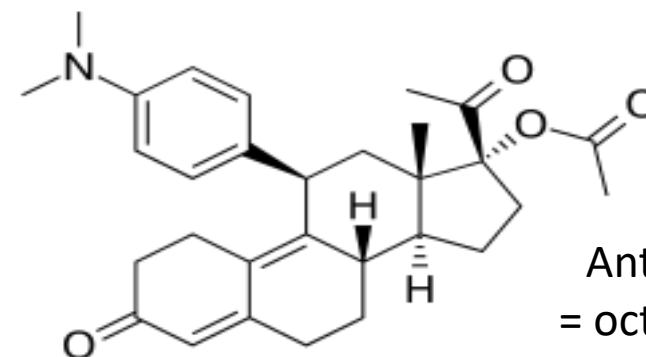
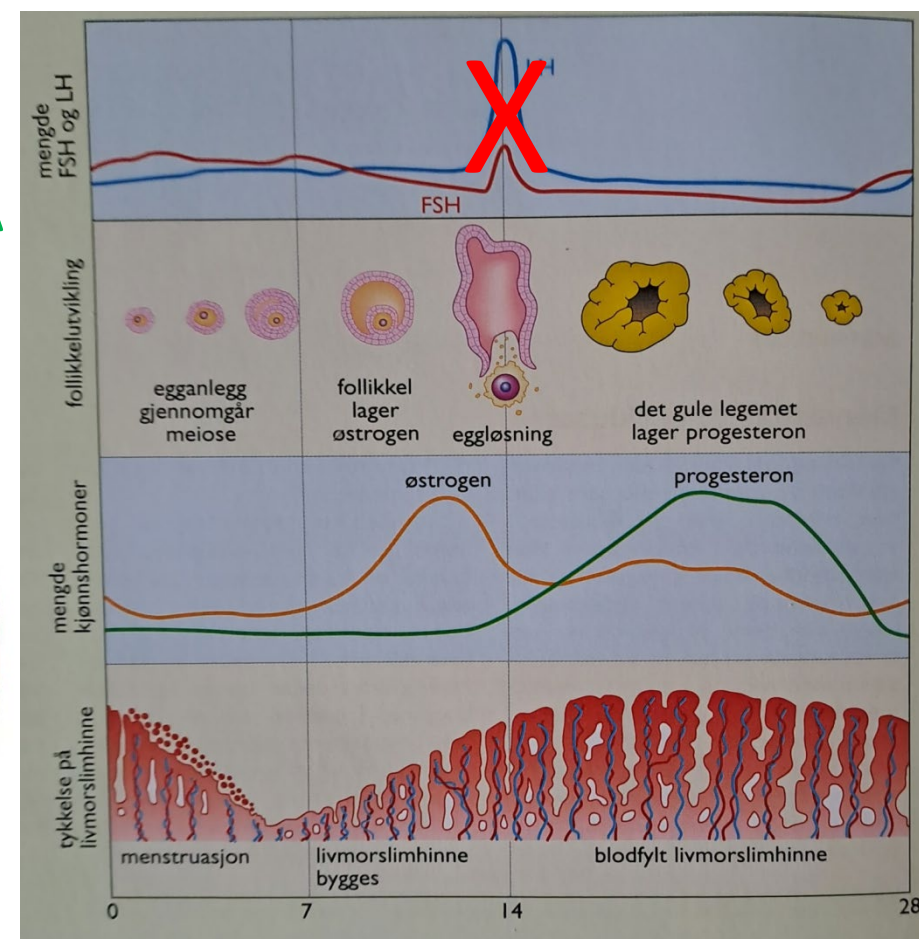
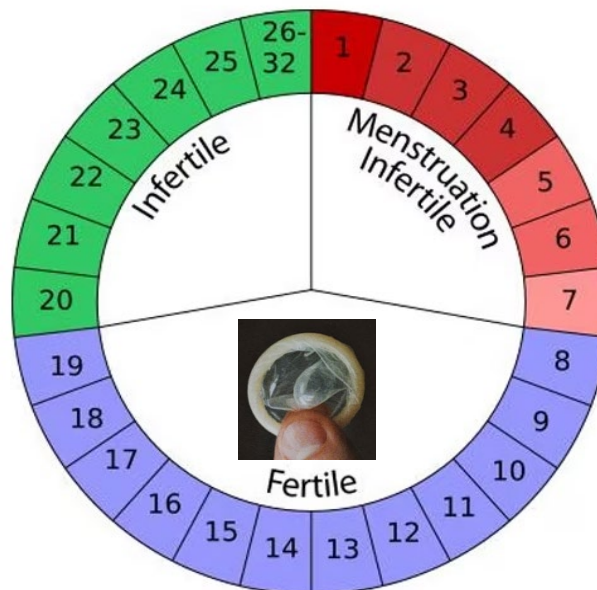
- powstanie (z pękniętego pęcherzyka) ciała żółtego wydzielającego progesteron, który powoduje dalsze pogrubienie błony śluzowej macicy,
- przy braku ciąży – stopniowe zanikanie ciała żółtego, co powoduje spadek poziomu progesteronu.

SKUTECZNOŚĆ DOSTĘPNYCH METOD ANTYKONCEPCYJNYCH (Biologia 2; 3; OPERON)

Metoda antykoncepcji	Ciąża przy stosowaniu przez rok [%]
Brak antykoncepcji	85
Środki plemnikobójcze	28
Doustne środki antykoncepcyjne	0,05-0,03
Wkładka wewnątrzmaciczna	<1
Prezerwatywa	2-18
Metoda śluzowa	1-23
Metoda termiczna	0,2-9

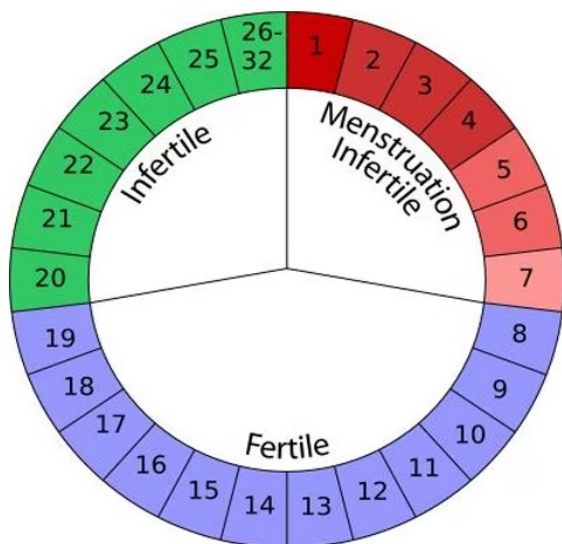
ANTYKONCEPCJA AWARYJNA Tabletka Dzień Po (2024)

ANTYKONCEPCJA

Antyprogesteragen
= octan uliprystalu

EDUKACJA SEKSUALNA

ANTYKONCEPCJA

ABORCJA

REKOMENDACJE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA
ZDROWIA SEKSUALNEGO
I REPRODUKCYJNEGO
W ZAKRESIE ABORCJI

Warszawa, 2024 r.

Polskie Towarzystwo
Zdrowia Seksualnego
i Reprodukcyjnego

Uniemożliwienie przerwania ciąży w przypadku gwałtu, kazirodztwa lub śmiertelnych wad płodu poprzez zbyt restrykcyjne sformułowanie przyczyn dopuszczających aborcję może stanowić tortury oraz **okrutne i niehumanitarne** traktowanie.

Rekomendujemy, aby nie wprowadzać przepisów, polityk i praktyk, które uzależniają dostęp do aborcji od spełnienia konkretnej przyczyny, przesłanki lub wymogu. Zamiast tego **rekomendujemy, aby aborcja była dostępna na wniosek** kobiety, dziewczynki lub innej **osoby w ciąży**.